

Số: 06/2019/QĐST - VDS
Ngày: 28/08/2019.

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

Về việc: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TOÀ ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ PHỔ YÊN TỈNH THÁI NGUYÊN

Với thành phần giải quyết việc dân sự sơ thẩm gồm có:

- *Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* Bà Nguyễn Thị Thu Hà
- *Thư ký phiên họp:* Bà Hà Thị Bích Ngọc – Thư ký Toà án nhân dân thị xã Phổ Yên.
- *Đại diện VKSND thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên tham gia phiên họp:* Bà Nguyễn Thị Kim Cúc – Kiểm sát viên.

Ngày 28 tháng 08 năm 2019 tại Toà án nhân dân thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên tiến hành mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 06/TLST-VDS ngày 06 tháng 08 năm 2019, theo quyết định mở phiên họp số: 05/2019/QĐ - VDS ngày 19/8/2019, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Ông Vũ Mạnh H, sinh năm 1963

ĐKKHKT: TDP 3, phường Ba Hàng, thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên

Người được ông Hải ủy quyền: Bà Nguyễn Thị H1, sinh năm 1965

Địa chỉ: TDP 3, phường Ba Hàng, thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên.

(Có mặt bà Hồng tại phiên họp)

2. Người liên quan:

2.1. Anh Vũ Mạnh Cường, sinh năm 1998

Người giám hộ: Ông Vũ Mạnh H và bà Nguyễn Thị H1 (bố, mẹ đẻ của anh C)

2.2. Bà Nguyễn Thị H1, sinh năm 1965

Đều ĐKKHKT: TDP 3, phường Ba Hàng, thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên.

2.3. Chị Vũ Thị Bích H2, sinh năm 1986

ĐKKHKT: TDP Tân Dương, phường Bách Quang, TP Sông Công, tỉnh Thái Nguyên.

(Vắng mặt anh C, chị H2 do có đơn xin vắng tại phiên họp)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Trong đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 06/6/2019, đơn sửa đổi, bổ sung đơn yêu cầu ngày 06/8/2019, tại bản tự khai và tại phiên họp, bà Nguyễn Thị H1 là người đại diện theo ủy quyền của người yêu cầu giải quyết việc dân sự (ông Vũ Mạnh H) và cũng là người liên quan trình bày:

Cháu Vũ Mạnh C, sinh ngày 19/10/1998 là một trong số hai người con của gia đình bà từ khi sinh ra đã mắc bệnh bại não bẩm sinh, không có khả năng lao động, chậm phát triển về trí tuệ. Năm 2011 gia đình cho đi khám và điều trị tại Bệnh viện đa khoa huyện Phở Yên và được tổ chức giám định y khoa của Phở Yên kết luận mất sức lao động 91% do bại não bẩm sinh, đi lại, vận động khó khăn. Hàng tháng cháu C được nhận trợ cấp hàng tháng 540.000đ/tháng, kèm một người phục vụ mức trợ cấp của người phục vụ là 270.000đ. Thủ tục người phục vụ hàng tháng là chị gái Vũ Thị Bích H2 được nhận.

Ngày 18/7/2019 gia đình bà đưa anh C đến Viện pháp y tâm thần Trung ương khám và điều trị. Quá trình thăm khám giám định lời trình bày của bác sỹ cho thấy: Đối tượng tiếp xúc khó khăn, không hợp tác, không hiểu câu hỏi của bác sỹ, cảm xúc thờ ơ, đôi khi khoái cảm, tri giác không rối loạn, tư duy nhịp chậm, rời rạc, lộn xộn, không có định kiến, ám ảnh, hoang tưởng, không đi học, không biết chữ, không biết tính toán, hành vi lộn xộn, vô nghĩa

Tại kết luận giám định sức khỏe tâm thần kết luận cháu C bị bệnh chậm phát triển, tâm thần nặng và là đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Do vậy, gia đình bà có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Vũ Mạnh C là người mất năng lực hành vi dân sự để giải quyết việc gia đình.

Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

Chị H2 trình bày tại bản tự khai: Chị là chị ruột của anh Vũ Mạnh C, ngay từ khi sinh ra C đã bị bệnh bại não bẩm sinh, chậm phát triển, không đi học, không biết chữ, không tự phục vụ bản thân mà phải có bố, mẹ phục vụ cho. Năm 2011 gia đình chị cho C đi khám và được tổ chức giám định y khoa Phở Yên kết luận bị bại não bẩm sinh và là người khuyết tật đặc biệt nặng, được trợ cấp hàng tháng mức trợ cấp 540.000đ, do gia đình bố mẹ còn công tác nên làm thủ tục cho chị là người trực tiếp chăm sóc C và được lĩnh trợ cấp phục vụ mức 270.000đ/tháng. Nay bố mẹ chị có đơn yêu cầu tuyên bố em trai Vũ Mạnh C là người mất năng lực hành vi dân sự, chị đồng ý. Đề nghị Tòa án căn cứ vào quy định của pháp luật giải quyết việc dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát tham gia phiên họp phát biểu ý kiến:

Qua nghiên cứu tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự, lời trình bày của người có yêu cầu thì thấy kết luận giám định xác định anh C là người mất

khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Đề nghị Tòa án: Áp dụng khoản 1 Điều 22 BLDS; các Điều 369, 370, 376, 377, 378 BLTTDS: Chấp nhận đơn yêu cầu của ông Vũ Mạnh Hải về việc yêu cầu tuyên bố anh vũ Mạnh C bị mất năng lực hành vi dân sự.

- *Về lệ phí giải quyết việc dân sự*: Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội: Ông Vũ Mạnh H được miễn nộp tiền lệ phí dân sự sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã Phổ Yên nhận định:

[1]. *Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án*: Đây là việc dân sự về yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên .

[2]. *Về thủ tục tố tụng*: Sau khi thụ lý đơn yêu cầu, Tòa án đã Thông báo thụ lý đơn yêu cầu, đồng thời tiến hành thu thập chứng cứ, xét thấy đủ điều kiện Tòa án đã ra quyết định mở phiên họp giải quyết việc dân sự theo quy định tại Điều 366 Bộ luật tố tụng dân sự. Chị Vũ Thị Bích H2 người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có đơn xin vắng mặt tại phiên họp. Do đó, căn cứ khoản 3 Điều 367 BLTTDS, tiến hành phiên họp vắng mặt đương sự theo quy định;

- Anh Vũ Mạnh C là người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự, theo quy định tại Điều 48, Điều 53 BLDS năm 2015 thì: “*Trường hợp người thành niên mất năng lực hành vi dân sự chưa có vợ, chồng, con hoặc có mà vợ, chồng, con đều không có đủ điều kiện làm người giám hộ thì cha, mẹ là người giám hộ*”. Do đó, xác định ông H, bà H1 là người giám hộ đương nhiên của anh C.

[3] *Về yêu cầu của đương sự*:

Xét yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Vũ Mạnh H thì thấy: Cháu Vũ Mạnh C, sinh ngày 19/10/1998 là con thứ 2/2 trong gia đình ông Vũ Mạnh H. Từ khi sinh ra đã mắc bệnh bại não bẩm sinh, hộp sọ chưa phát triển hoàn thiện, còn chỗ lõm sâu, bẹp, đến 8 tuổi mới phát triển kín phần lõm. Lúc 02 tháng tuổi C bị sốt cao 38^oc, co giật. Gia đình cho đi bệnh viện Phổ Yên để cấp cứu. Khi qua cơn nguy kịch, cháu C chậm phát triển, gia đình đưa đi bệnh viện Nhi Trung ương, Viện chăm cứu Trung ương điều trị với chuẩn đoán cháu bị bại não bẩm sinh. Quá trình phát triển C yếu không đứng, không ngồi được, dãi chảy ra, đến

10 tuổi C mới biết lần đi lại ngồi khó khăn phải có người đỡ. Cháu nói ngọng, nói không ai nghe được, chỉ bố mẹ mới hiểu, không hòa nhập với mọi người và cộng đồng xung quanh, hay bị ức chế thần kinh đột ngột, cáu gắt, ném đồ đạc linh tinh. Cháu không phân biệt được trái, phải, lúc nói, lúc cười, nhiều lúc còn nói linh tinh, đuối, đảm mọi người, mọi sinh hoạt cá nhân (ăn, uống, tắm giặt, vệ sinh cá nhân phải có người phục vụ).

Năm 2011 gia đình ông H cho C đi khám và điều trị tại Bệnh viện Đa khoa huyện Phổ Yên và được Tổ chức giám định y khoa của Phổ Yên kết luận tại Biên bản giám định khả năng lao động số 254/GĐYK ngày 14/02/2011, kết luận: Tỷ lệ mất sức lao động của Vũ Mạnh C là 91% (theo bản quy định tiêu chuẩn mất sức lao động ngày 06/7/1995). Cường cũng được UBND thị trấn Ba Hàng, huyện Phổ Yên (nay là phường Ba Hàng, thị xã Phổ Yên) cấp giấy xác nhận khuyết tật số 0280/PY/2013-28 ngày 07/10/2013, với nội dung: Vũ Mạnh C bị khuyết tật vận động mức độ khuyết tật đặc biệt nặng. Hiện nay hàng tháng Cường được nhận trợ cấp do Phòng Lao động TB&XH thị xã Phổ Yên chi trả mức 540.000đ/tháng, kèm tiền trợ cấp cho một người phục vụ anh C, mức trợ cấp của người phục vụ là 270.000đ/tháng. Thủ tục cho người phục vụ hàng tháng là chị gái của Cường, chị Vũ Thị Bích H2 được nhận.

Ngày 18/7/2019 gia đình đã đưa anh C đến Viện pháp y tâm thần trung ương khám giám định sức khỏe tâm thần. Tại bản Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 95/2019/GĐSKTT ngày 30/7/2019 kết luận: *“Tại thời điểm giám định đối tượng Vũ Mạnh Cường bị bệnh chậm phát triển tâm thần nặng. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F72. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi”*. Như vậy, phần trình bày của đại diện theo ủy quyền và là người liên quan của người yêu cầu là hoàn toàn phù hợp với Kết luận giám định trên và phù hợp với tình trạng hiện tại của anh Vũ Mạnh C. Do đó, yêu cầu tuyên bố anh Vũ Mạnh C mất năng lực hành vi dân sự của ông Vũ Mạnh H là có căn cứ được quy định tại Điều 22 Bộ luật dân sự nên Tòa án chấp nhận đơn yêu cầu.

Tại khoản 1 Điều 22 quy định về mất năng lực hành vi dân sự: *“1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần...”*.

[4]. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban

Thường vụ Quốc về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án: ông H là người có công, được hưởng trợ cấp ưu đãi hàng tháng đối với người có công, có đơn xin được miễn tiền lệ phí giải quyết việc dân sự. Do đó, miễn toàn bộ lệ phí giải quyết việc dân sự cho ông Vũ Mạnh H.

[5]. Quyền kháng cáo và kháng nghị: Các đương sự có quyền kháng cáo quyết định theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự; VKS nhân dân cùng cấp và cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị Quyết định theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH :

Căn cứ: Các Điều 19, 22 Bộ luật Dân sự năm 2015;

Khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, các Điều 149, 367, 369, 370, 371, 372 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án:

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của ông Vũ Mạnh H về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

Tuyên bố: Anh Vũ Mạnh C (sinh năm 1998; địa chỉ: TDP 3, phường Ba Hàng, thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên) là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm: Miễn toàn bộ lệ phí giải quyết việc dân sự cho ông Vũ Mạnh H.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị Quyết định:

Người yêu cầu có quyền kháng cáo quyết định trong hạn 10 ngày kể từ ngày ra quyết định. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan (chị H2) vắng mặt có quyền kháng cáo quyết định trong hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày Quyết định đó được thông báo niêm yết tại trụ sở UBND nơi họ cư trú. VKSND thị xã Phổ Yên có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định, VKS nhân dân cấp trên trực tiếp là 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định./.

Nơi nhận:

- Các đương sự;
- VKS nhân dân TX Phổ Yên;
- Tòa án nhân dân tỉnh;
- Cổng thông tin điện tử Tòa án;
- Lưu hồ sơ

**TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

Nguyễn Thị Thu Hà

